

Nieuwsbrief – januari 2024

In deze nieuwsbrief:

1. Financiën	2
2. Praktijkonderwijs	2
3. Vangnet	3
4. Oproep: Evaluatie SWV op de kaart	4
5. Voortgangsrapportage verbeteraanpak passend onderwijs en Kamerbrief	4
6. Inclusief onderwijs en ambtelijk Impulsoverleg	4
7. Herijking sturing funderend onderwijs	5
8. Uitnodiging regiobijeenkomsten landelijke norm basisondersteuning	5
9. Team ‘nieuwkomersonderwijs’ bij OCW	6
10. Webinar It’s My Child: samenwerken voor nieuwkomers in de regio 14 februari 2024	6
11. Personeelwisselingen	7
12. Subsidie brugfunctionaris	7
13. Conferentie Naar Inclusiever Onderwijs 2024 12 juni 2024	8
14. Samenwerkingsverbanden gezocht voor onderzoek naar verbetertrajecten aanpak leesproblemen en dyslexie	9
15. Schakel- en Adviesraad voor de Jeugd gaat van start	9
Contactgegevens en portefeuilles kerngroep Sectorraad swv vo op een rij	10

Voorwoord

Beste collega’s,

Een nieuw jaar is gestart! Wij hopen dat iedereen weer met nieuwe energie aan de slag is gegaan met de mooie opdracht die we hebben in passend en steeds inclusiever onderwijs. Uitdagingen genoeg! Met vol vertrouwen vanwege de rugdekking uit de achterban, en dus met veel overtuiging dat we ons samen sterker kunnen positioneren, zijn we als kerngroep van de Sectorraad swv vo samen met het bestuur van het Netwerk LPO vóór de kerstvakantie gestart met het fusieproces. In deze nieuwsbrief beperken we ons even tot deze korte mededeling. Verderop in januari volgt een eerste gezamenlijk communiqué, waarin we uitgebreider ingaan op de procestappen, de doelstellingen, het jaarplan en de communicatie.

We maken er samen een mooi jaar van.

Met hartelijke groeten,

Marieke Dekkers, Pieter van Dijk, Frans Jordaan, Riemer Poortstra en Myrthe Scheltema de Heere

1. Financiën

Contributie

In december heeft de VO-raad aan alle samenwerkingsverbanden vo de factuur verzonden voor de contributie over 2023 als aangeslotene bij de VO-raad. De VO-raad biedt daarvoor een aantal diensten, waaronder het onderhoud en de doorontwikkeling van het dashboard passend onderwijs en samenwerkingsverbanden op de kaart. Ondersteuning en facilitering van de Sectorraad swv vo en het Steunpunt Passend Onderwijs zijn andere diensten.

De factuur bestaat uit een bedrag per leerling: 19 cent. Dat bedrag was 5 cent hoger dan een jaar geleden gedacht, vanwege extra kosten van de Sectorraad swv vo in verband met vooral lobby-kosten vanwege de generieke korting en het starten en uitvoeren van een traject naar fusie met het Netwerk LPO.

In 2024 zal naar verwachting per 1 augustus een tweedeling ontstaan in de contributie: de rechtspersoon samenwerkingsverband vo blijft aangeslotene bij de VO-raad voor 9,5 cent per leerling over heel 2024 en de contributie voor de eerste zeven maanden Sectorraad swv vo bedraagt 11,5 cent per leerling. Na 1 augustus zullen de Sectorraad swv vo en het Netwerk LPO opgaan in een nieuwe 'koepel-organisatie' en dan samen met een nog vast te stellen contributie komen voor de resterende vijf maanden van 2024.

Generieke korting

In een Staatscourant viel te lezen wat er eind 2023 is toegepast in de beschikkingen voor de samenwerkingsverbanden: een korting. De berekening van de korting is niet als zodanig te zien in de beschikking. Het gehanteerde bedrag is verlaagd. De wijze waarop de korting is uitgevoerd en mogelijk doorwerkt in het volgende jaar (indexering?) is onderdeel van het bezwaar dat 129 samenwerkingsverbanden hebben gemaakt en de komende tijd naar verwachting op tafel komt in de ingezette procedure. De deelnemende samenwerkingsverbanden hebben hierover bericht gehad.

Jaarverslag

In de eerste maanden van het nieuwe kalenderjaar zullen de samenwerkingsverbanden hun jaarverslag gaan opstellen. De realisatie over 2023 is in ieder geval beïnvloed door de generieke korting, een zeer hoge indexering en diverse subsidie-snipper (HB). In de subsidievoorwaarden valt te lezen of er gereserveerd mag worden in een bestemmingsreserve die daarmee buiten het vaststellen van de signaleringswaarde blijft. Of dat ook geldt voor een cofinanciering die in die subsidievoorwaarden staat is een bespreekpunt met de accountant. Over het algemeen moet een bestemming onderbouwd zijn met voorgenomen activiteiten en bijbehorende begrote bedragen. De inspectie wijst erop dat de toezichthouder in het jaarverslag verantwoording aflegt over zicht en sturing op beoogde en behaalde resultaten met de inzet van middelen passend onderwijs.

Meer weten? Neem contact op met Riemer Poortstra, r.poortstra@swveemland.nl

2. Praktijkonderwijs

Doorstroomtoets

In de Infoflits van de Sectorraad Praktijkonderwijs staat [een bericht](#) dat in december tot stand is gekomen uit overleg van OCW, Sectorraad Praktijkonderwijs en ons. Het komt erop neer dat er bij (potentiële) pro-leerlingen 'afgeweken' kan worden van het doorstroomtoets-tijdspad. Die afwijking betreft een knip tussen toelaatbaarheid en toelating. Het eerste kan eerder plaatsvinden (onderzoek/tlv-uitkomst), het tweede kan tegelijk met de aanmeldweek, waardoor dat als het 'echte' aanmeldmoment gezien kan worden.

Strategische visie

De Sectorraad Praktijkonderwijs heeft met een aantal kern-partners en stakeholder-organisaties gesproken over haar Strategische visie 2023-2027. Ook is gesproken met de Sectorraad swv vo.

De Sectorraad Praktijkonderwijs zet zich de komende jaren in voor een zestal thema's:

1. De basis op orde, directe bekostiging en ruimte in wet- en regelgeving
2. Overgang van primair naar praktijkonderwijs: meer bekendheid, een enkelvoudig pro-advies en passend adviseren
3. Schoolperiode onderbouw: pro-vmbo onderbouwklas, inclusie en curriculum
4. Schoolperiode bovenbouw: stages, gratis ov-kaart, inburgering en diploma
5. Onderwijsorganisatie: personeelstekort, cao en geen onderwijsbudgetten naar zorg
6. Na school: werk, mbo en dagbesteding

De rechtstreekse volledige financiering van het praktijkonderwijs (bedrag per leerling) is inmiddels een politiek besluit. Invoering is nog een kwestie van tijd, waarin volgens het streven van OCW nog een paar laatste stappen gezet moeten worden naar gelijktijdige wijziging van bekostiging van (behoefte aan) lwoo.

Voor de samenwerkingsverbanden blijft er de taak van tlv-afgifte voor het praktijkonderwijs. Zolang de landelijke criteria voor die toelaatbaarheid van kracht zijn (wat wettelijk is vastgelegd), lijkt dat vooral een administratieve insteek te zijn. Een samenwerkingsverband kan amper afwijkend beleid voeren voor de toelaatbaarheidsbepaling. De Sectorraad Praktijkonderwijs heeft erop gewezen dat er hier en daar helaas nog wel samenwerkingsverbanden zijn die procedureel, en soms in relatie met financiële motieven, de tlv-bepaling/-afgifte compliceren.

Meer weten? Neem contact op met Riemer Poortstra, r.poortstra@swveemland.nl

3. Vangnet

Eindelijk is de tussentijdse groei van het gespecialiseerd onderwijs in beeld gebracht, in relatie tot de daarmee gepaard gaande mogelijk gevolgen voor de bedrijfsvoering van een go-school. Door de invoering van de vereenvoudiging van de bekostiging is de bekostigingsgrondslag voor alle go-scholen, dus ook het vso, de teldatum van 1 februari geworden. Om bij zij-instroom na 1 februari niet bijna twee jaar op de leerlingbekostiging te hoeven wachten is een 'vangnetbepaling' opgenomen in de voorschriften voor een samenwerkingsverband: hoe wordt tussentijdse bovengemiddelde groei van een go-school vastgesteld en hoe vindt de verrekening daarvan plaats met/door het samenwerkingsverband dat die tlv's heeft afgegeven?

Een werkgroep van Steunpunt Passend Onderwijs, Netwerk LPO, Sectorraad swv vo en Sectorraad GO heeft twee jaar geleden daartoe een handreiking opgesteld. Voor het gebruik daarvan waren een paar nieuwe databestanden van DUO nodig: een leerlingtelling per GO-school op 1 september en 1 juni. Samen met de telling van 1 februari levert dat bij zij-instroom in de periode voor en na 1 februari zicht op, met betrekking tot de omvang van de groei in de beide perioden van dat schooljaar.

Omdat DUO de handen vol had aan andere en prioriterende aspecten van 'de vereenvoudiging' is de ontwikkeling van de vangnet-databestanden aanzienlijk vertraagd. Bovendien bleek het kunnen samenstellen van die bestanden complex, omdat DUO niet zondermeer gebruik kan en mag maken van allerlei gegevens uit de LAS-bestanden van scholen. Dat speelt bijvoorbeeld bij het ingeschreven staan zonder tlv, residentieel verblijf of terugkeer daaruit -nog- zonder tlv, het hebben van een tlv vóór de teldatum maar ingeschreven worden na de teldatum en nog een aantal bijzondere situaties. In de handreiking, toelichting en FAQ's valt daarover veel bijzonders te lezen. [Deze documenten zijn gepubliceerd bij het Steunpunt Passend Onderwijs.](#)

DUO heeft de telbestanden gepubliceerd bij de informatie voor de samenwerkingsverbanden (bekostigingsgegevens en dergelijke, voorheen kijkglazen). De go-scholen hebben ook toegang tot (alleen) dezelfde telbestanden. Bij de documenten die het Steunpunt Passend Onderwijs heeft gepubliceerd zitten twee tools die uiterst handig en nuttig zijn. Met de ene tool kan een go-school in vrijwel één oogopslag zien of er te verrekenen groei is en waar de factuur dan naar toe moet. In de andere tool kan een samenwerkingsverband in vrijwel één oogopslag zien of er een factuur te verwachten valt van één of meer go-scholen: en aantallen en tlv-prijscategorieën.

De beschikbare informatie bevat twee schooljaren: 2021-2022 en 2022-2023. Daarmee gaat het om bekostigingskalenderjaren 2023 en 2024. Kijk goed in de (excel)documenten bij de diverse tabbladen. In de tool is het eigen swv-nummer al voldoende om snel een relevant overzicht te genereren.

Meer weten? Neem contact op met Riemer Poortstra, r.poortstra@swveemland.nl

4. Oproep: Evaluatie SWV op de kaart

Om te bepalen hoe we in de toekomst verder willen met de website www.swvopdekaart.nl wil Team Vensters graag weten hoe tevreden samenwerkingsverbanden zijn over de website. Deze input is belangrijk om te bepalen hoe de website in de toekomst verder vorm krijgt. Het kost ongeveer zeven minuten om de vragenlijst in te vullen. [Vul de vragenlijst hier in](#). Bedankt alvast!

Meer weten? Neem contact op met Riemer Poortstra, r.poortstra@swveemland.nl

5. Voortgangsrapportage verbeteraanpak passend onderwijs en Kamerbrief

In het voorjaar van 2024 wordt door OCW weer de voortgangsrapportage bij de *Verbeteraanpak Passend Onderwijs* opgesteld die met een brief aan de Tweede Kamer wordt gestuurd. Voor zowel de voortgangsrapportage als de brief krijgen we als deelnemers aan het Impulsoverleg de vraag om input te geven. Op 24 januari is er weer een ambtelijk Impulsoverleg en in die week kunnen we ook de eerste versies verwachten.

Meer betrokken zijn? Welke collega-leidinggevende(n) van een samenwerkingsverband vo zou met portefeuillehouders Pieter van Dijk en Marieke Dekkers mee willen lezen eind januari/ begin februari, om beide te controleren op feitelijke fouten en onjuistheden. Laat dit weten via kerngroepsectorraadswvvo@gmail.com.

6. Inclusief onderwijs en ambtelijk Impulsoverleg

In de Kamerbrief die in het voorgaande item wordt vermeld wordt ook ingegaan op de concretisering van inclusief onderwijs. In het ambtelijk impulsoverleg van 24 januari krijgen we de stappen gepresenteerd die we de afgelopen periode zijn gezet, en gaan we nog nader inhoudelijk met elkaar in gesprek.

Meer betrokken zijn? Welke collega-leidinggevende(n) van een samenwerkingsverband vo wil meelesen met portefeuillehouders Pieter van Dijk en Marieke Dekkers? Laat dit weten via kerngroepsectorraadswvvo@gmail.com.

7. Herijking sturing funderend onderwijs

Namens de samenwerkingsverbanden hebben we deelgenomen aan bijeenkomsten vanuit OCW om beelden uit te wisselen over noodzakelijke wijzigingen in de vraagstukken en benodigde sturing binnen het funderend onderwijs. OCW organiseert in 2024 verder een proces ter voorbereiding op politieke behandeling. Voor deze bijeenkomsten worden we uitgenodigd, maar mogen we ook onze achterban breed informeren. In de bijlage treffen jullie de uitnodiging aan voor bijeenkomsten in januari 2024. Er is ook een leerlingversie beschikbaar, mocht je die graag willen hebben. We weten het: de aankondiging is op korte termijn. Wij ontvingen deze informatie op 18 december.

Meer weten? Neem contact op met Pieter van Dijk, p.vandijk@pobv.nl

8. Uitnodiging regiobijeenkomsten landelijke norm basisondersteuning

Via: Johan Vermeer

Ieder kind heeft recht op goed, passend onderwijs. Scholen bieden daarom ondersteuning aan leerlingen die dit nodig hebben. Denk bijvoorbeeld aan leerlingen met leesproblemen en dyslexie, hoogbegaafdheid en leergedrag. Met de invoering van passend onderwijs hebben samenwerkingsverbanden de vrijheid gekregen om zelf te definiëren wat er onder de basisondersteuning valt. Dit kan voor grote regionale verschillen zorgen. Een landelijke norm voor basisondersteuning is helpend zodat ouders, leerlingen en leraren weten waar zij op kunnen rekenen. Deze norm beschrijft welke basisondersteuning elke schoollocatie moet bieden en wat leerlingen en ouders van een school mogen verwachten. De norm sluit aan bij wat de meeste scholen nu al aanbieden aan basisondersteuning. Met als doel dat alle kinderen in Nederland uit mogen gaan van eenzelfde basisniveau van ondersteuning op iedere school.

Het ministerie van OCW heeft, namens voormalig minister Wiersma, AOb en Ouders & Onderwijs gevraagd om tot en voorstel van een landelijke norm te komen. Zij worden hierbij ondersteund door het Expertisecentrum Nederlands, KBA Nijmegen en P2.

Help jij mee met de landelijke norm?

Eind februari/begin maart gaan we het land in om input op te halen voor de invulling van de landelijke norm. We gaan in gesprek met leerlingen, ouders, leraren, begeleiders, schoolleiders, schoolbesturen, samenwerkingsverbanden en experts. Wat vinden zij vanuit hun ervaringen belangrijk om rekening mee te houden, waar lopen ze nu tegenaan en welke adviezen willen zij meegeven? Ook vragen we feedback op eerste ideeën. De resultaten verwerken we in een conceptvoorstel dat we vervolgens breder gaan toetsen en testen onder leerlingen, ouders, leraren, begeleiders, schoolleiders, schoolbesturen en samenwerkingsverbanden. Daarmee komen we tot een voorstel voor een landelijk norm en een advies voor het vervolg om deze norm te implementeren. We nodigen je uit om met ons mee te praten. Er komen verspreid over het land drie fysieke regiobijeenkomsten en één online bijeenkomst. De locaties en data zijn we aan het voorbereiden. Maar geef nu alvast aan of je belangstelling hebt om mee te praten. Dan ben jij er bij en laten we je de locatie, data en programma weten. Meld je voor 1 februari aan via [formulier belangstelling regiobijeenkomsten](#).

Wil je verder nog reageren of heb je vragen? Stuur dan een mailtje naar basisnorm@aob.nl

9. Team 'nieuwkomersonderwijs' bij OCW

Sinds februari 2022 is er bij OCW een team nieuwkomersonderwijs ingericht. Dit team valt organisatorisch onder de directie Onderwijspersoneel & Primair Onderwijs (OPO). In het team zitten vijf regiocoördinatoren, twee juristen en beleidsmedewerkers met zowel po, vo, als ook ko-expertise. Voor de doelgroep nieuwkomers met extra ondersteuningsbehoeften wordt nauw samengewerkt met directie KO (kansengelijkheid en onderwijsondersteuning). Verder werkt men samen met MBO, HO&S en interdepartementaal. Het ministerie van Justitie en Veiligheid is coördinerend departement op opvang en verblijf van nieuwkomers (inclusief Oekraïne), het ministerie van Buitenlandse Zaken is coördinerend voor steun, herstel en wederopbouw (inclusief Oekraïne).

De vijf regiocoördinatoren nieuwkomersonderwijs (rc) zijn Marieke Huber (west), Janita Dorland (noord), Eduard Nagel (zuid), Marcel van der Busken (midden) en Marion Hoeberichts (G4). Het centrale aanspreekpunt voor samenwerkingsverbanden om in contact te komen met de eigen regiocoördinator is Marion Hoeberichts (bereikbaar via m.c.m.g.hoeberichts@minocw.nl). Voor beleidsmatige vragen die alle samenwerkingsverbanden betreffen, onderhouden de kerngroep van de Sectorraad swv vo en het bestuur van het Netwerk LPO de contacten met OCW.

Doel/opdracht team

Het team staat voor goed funderend onderwijs voor nieuwkomers waarin zij gelijkwaardige kansen krijgen om hun weg te vinden in het (vervolg)onderwijs en de maatschappij en daarbij zo optimaal mogelijk aan hun toekomst en hun ontwikkeling kunnen werken. Een grote opdracht voor het team is om met de betrokken organisaties, scholen, ouders, leerlingen en gemeenten te komen tot een duurzaam, toekomstbestendig kader voor onderwijs aan nieuwkomers.

Meer weten? In bijlage 2 de verdieping op bovenstaande.

10. Webinar It's My Child: samenwerken voor nieuwkomers in de regio | 14 februari 2024

Het verstevigen van de pedagogische basis is voor alle kinderen belangrijk, maar vragen voor nieuwkomers extra aandacht. Samenwerking in de regio is vereist om nieuwkomers meer kansen te bieden. Samenwerkingsverbanden vervullen hiertoe in de regio een centrale rol ten aanzien van kennisdeling, plaatsing, doorverwijzing en verbinding. Samenwerking met de gemeenten in de regio op het vlak van leerlicht, leerlingenvervoer, de inzet van centra voor jeugd en gezin, wijkteams en waar nodig gespecialiseerde jeugdhulp voor hulp aan nieuwkomersleerlingen en hun ouders is onontbeerlijk. Tijdens de netwerkbijeenkomst samenwerkingsverbanden en gemeenten op 14 februari van 9.00 – 11.00 uur staan wij stil bij de rolverdeling tussen deze verschillende partijen, de voordelen van regionale samenwerking en de werkzame factoren daarin.

Handleiding nieuwkomers in het voortgezet onderwijs

In opdracht van de VO-raad is in samenwerking met scholen voor voortgezet onderwijs, Internationale Schakelklassen (ISK) en samenwerkingsverbanden in kaart gebracht hoe het onderwijs aan nieuwkomersleerlingen van 12 tot 18 jaar het beste kan worden vormgegeven. Daarbij geholpen door experts uit de psychosociale hulpverlening, ouderorganisaties, de Onderwijsinspectie en het ministerie van OCW en aangevuld met wetenschappelijke kennis over onderwijs aan nieuwkomersleerlingen. Deze kennis is gebundeld in de [handreiking 'Nieuwkomers in het voortgezet onderwijs'](#), bestaande uit een mix van wetenschappelijke inzichten en ervaringen uit de praktijk.

Samenwerken in de regio

Deze handleiding laat zien dat het opvangen en op weg helpen van nieuwkomers – zoals kinderen van asielzoekers, statushouders, arbeidsmigranten en expats – vraagt om een goed samenspel van de betrokken partijen in de regio. Tijdens dit webinar delen wij goede voorbeelden van dit samenspel. In de studio zijn in ieder geval de volgende sprekers aanwezig: 1) Soha Surour, lid van de actieve oudergroep It's My Child 2) Tamara Bron, ondersteuningscoördinator van Schakel aan Zee en 3) Marian van Popta, hoofddocent Taal en burgerschap in een meertalige samenleving van Instituut voor Onderwijs & Orthopedagogiek/senior onderzoeker van het Lectoraat Meertaligheid & Onderwijs. Ook sluit er iemand van de gemeente aan en mogelijk een jongere om de eigen ervaringen te vertellen. Uiteraard is er weer voldoende gelegenheid om zelf ook vragen te stellen via de chat.

Praktische informatie

Wanneer: 14 februari

Waar: online

Tijd: 9.00 - 11.00 uur

Voor wie: vertegenwoordigers van gemeenten, samenwerkingsverbanden en onderwijs

We hopen dat je erbij bent! Aanmelden kan via [deze link](#) van het Steunpunt Passend Onderwijs.

11. Personeelwisselingen

Bij Samenwerkingsverband De Verbinding is Rosemarijn de Boer per 1 januari 2024 benoemd tot directeur-bestuurder.

Ook met ingang van 1 januari 2024 is Peter Oostra aangetreden als directeur-bestuurder bij Samenwerkingsverband VO Groningen Stad.

Als je een wijziging in jouw werksituatie kenbaar wilt maken aan jouw collega-leidinggevenden bij samenwerkingsverbanden vo, dan kun je dit doorgeven op het algemene e-mailadres van de kerngroep Sectorraad swv vo, kerngroepsectorraadswwvo@gmail.com.

Nieuws vanuit de VO-raad

12. Subsidie brugfunctionaris

Van 8 januari tot en met 16 februari 2024 kunnen scholen subsidie aanvragen om de brugfunctie op hun school te versterken of uit te breiden. Alle scholen hebben het recht om de subsidie aan te vragen. Het is belangrijk te benadrukken dat de subsidie niet collectief kan worden aangevraagd voor alle scholen in de regio: het gaat om de specifieke situatie per school(bestuur). Van elke school wordt wel verwacht hierover af te stemmen met het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband heeft verder geen formele rol in de aanvraag, behalve deze afstemming. Dat kan ook zijn dat de betreffende school meldt aan het samenwerkingsverband dat de subsidie gaat aanvragen.

Na aanvragen wordt er een controle uitgevoerd op achterstandscores en cumifactor als er meer dan 100% van het budget is aangevraagd. De subsidie wordt vervolgens toegewezen aan de 'slechtste' 15%. Schoolweding is een doorslaggevend selectiecriterium.

Belangrijk om te weten is dat de inhoud van de brugfunctionaris ook ingevuld kan worden door schoolmaatschappelijk werk.

Het beschikbare subsidiebudget voor 3 jaar is als volgt verdeeld:

- Primair Onderwijs: €109 miljoen
- Speciaal Onderwijs: €4,8 miljoen
- Speciaal Basisonderwijs: €4,8 miljoen
- Voortgezet Onderwijs: €34,5 miljoen

Per vestiging ontvangt het Primair Onderwijs €40.000 en het Voortgezet Onderwijs €120.000 per school. In totaal kunnen 1.086 aanvragen worden toegekend, verdeeld over de sectoren.

Tot slot, een advies voor de communicatie: houd rekening met netwerkpartners, de krapte op de arbeidsmarkt en maak een link met het ondersteuningsplan.

Meer weten? [Klik hier voor de subsidie brugfunctionaris.](#)

Overig

13. Conferentie Naar Inclusiever Onderwijs 2024 | 12 juni 2024

Het platform Naar Inclusiever Onderwijs nodigt je van harte uit om de jaarlijkse conferentie bij te wonen op **woensdag 12 juni** in het Spant! in Bussum. Een dag die niet gemist mag worden door iedereen die zich inzet voor inclusiever onderwijs. Het motto is 'Bouwen aan inclusiever onderwijs'. Met de samenwerkingspartners uit het onderwijs, aanpalende sectoren en gemeenten is weer een nieuw gevarieerd programma samengesteld met aandacht voor:

- de laatste informatie over het overheidsbeleid in Nederland op het gebied van inclusief onderwijs
- nieuwe good practices en leerervaringen van inclusieve scholen in Nederland
- goede ondersteuning en passende professionalisering voor inclusiever onderwijs
- de rol van het gespecialiseerd onderwijs en samenwerking met reguliere scholen
- bruikbare inzichten en leerervaringen uit het buitenland
- inclusieve onderwijshuisvesting (nieuwbouw en renovatie)
- bestuurlijke samenwerking in de regio tussen onderwijs en gemeenten

Kennis, inspiratie en praktijkvoorbeelden

Na de (creatieve) opening met een korte video zien we uit naar de bijdrage van de nieuwe minister voor Onderwijs (uitgenodigd), gevolgd door een panelgesprek met enkele van de samenwerkingspartners. Het gesprek richt op de actualiteit en vooral op kansrijke aanpakken en uitdagingen bij het (samen)werken aan inclusiever onderwijs in scholen en de regio. Daarna volgen drie rondes met ruim 30 zeer gevarieerde sessies.

Kortom, dé conferentie om inspiratie op te doen en ervaringen te delen.

Lees op www.naarinclusieveronderwijs.nl/conferentie welke sessies worden aangeboden en meld je aan. De afgelopen jaren was de belangstelling groot. Wees er daarom op tijd bij.

14. Samenwerkingsverbanden gezocht voor onderzoek naar verbetertrajecten aanpak leesproblemen en dyslexie

UNIVERSITEIT
VAN AMSTERDAM

Driestar educatief

Het Expertisecentrum Nederlands (partner in Dyslexie Centraal), de Universiteit van Amsterdam en Driestar Educatief gaan een onderzoeksaanvraag indienen bij NRO naar de effectiviteit van verbetertrajecten op vo-scholen op het gebied van lees- en spellingproblemen en dyslexie. Het onderzoek richt zich zowel op wat effectieve ondersteuning is in het vo als op hoe je dit effectief kunt implementeren op het niveau van leerling, klas, school, bestuur en samenwerkingsverband.

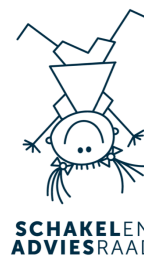
De initiatiefnemers zijn daarvoor ook op zoek naar samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs vo die willen meewerken en/of willen meedenken. Hierbij willen wij ook aansluiten op de behoeftes die deze samenwerkingsverbanden hebben op dit thema.

Heb je interesse? Laat dit dan a.u.b. uiterlijk 22 januari weten, in verband met de deadline van de subsidieaanvraag. Mocht dit niet haalbaar zijn, maar heb je wel interesse, dan kijken we graag met u naar de mogelijkheden.

Interesse of meer informatie? Mail of bel naar Christel Dood,
c.dood@expertisecentrumnederlands.nl 024 204 25 70

15. Schakel- en Adviesraad voor de Jeugd gaat van start

Alle kinderen en jongeren hebben in Nederland het recht om fijn op te groeien. Daarin ligt een belangrijke opgave en een belang voor gezonde maatschappelijke ontwikkeling. Om deze opgave verder te brengen kunnen in het onderwijs en de jeugdhulp wetenschappelijke kennis, de praktijk en het beleid veel beter met elkaar worden verbonden. In de eerste oproep van de net opgerichte Schakel-en Adviesraad voor de Jeugd (SAR) doen de raadsleden een dringend beroep op de beleidsmakers en beslissers van nu: zet koersvast alle beleid in kinderschoenen. Het moet en het kan.

Met het aanstaande nieuwe kabinet en een nieuw samengestelde Tweede Kamer start een nieuwe beleidsperiode. Voor deze periode ligt een Hervormingsagenda klaar. De Hervormingsagenda Jeugd is op de beleidsterreinen onderwijs en jeugdhulp een belangrijk instrument en biedt jongeren en hun ouders/opvoeders, professionals, aanbieders, gemeenten en Rijksoverheid houvast om de praktijk te verbeteren. De SAR is hierover optimistisch en hoopvol, maar ziet tegelijkertijd dat koersvastheid nodig is en doet een verzoek aan beleidsmakers en beslissers van nu: zet koersvast alle beleid in kinderschoenen. Weeg de beleidsvoornemens over onderwijs, jeugdhulp en preventie af aan de hand van vier afwegingsvragen: Is het voornemen doelgericht, doordacht, duurzaam en doorleefd? De SAR roept op om beleid met behulp van deze 4 D's te laten bijdragen aan zinvolle voorwaarden voor inhoudelijke ontwikkeling, die gericht zijn op het uiteindelijke doel, namelijk dat alle kinderen en jongeren in Nederland fijn kunnen opgroeien.

Onafhankelijke Raad voor de Jeugd

De SAR is een divers samengestelde groep van hoogleraren en andere inhoudelijke experts op het gebied van jeugdhulp, onderwijs en opleidingen. Zij vertegenwoordigt geen specifieke instellingen of belangen. Samen met de Bovenregionale Expertisenetwerken (BENs) en Regionale Expertteams (RETs) zetten de leden van de SAR zich in om de verbindingen tussen de praktijk van opleidingen, onderwijs en hulp, wetenschappelijke kennis en beleid sterker te maken. Samen met de BENs en de RETs brengt de SAR ervaringen en kennis samen. Dit gebeurt op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Op nationaal niveau koppelt de SAR ervaringen aan beschikbare wetenschappelijke kennis en maakt verbeteringen haalbaar voor de praktijk. Ze werkt aan een gezamenlijke ontwikkelagenda voor de toekomst, gericht op duurzame vooruitgang in de kwaliteit van het opgroeien van kinderen in Nederland. Ze gelooft sterk dat een lerend jeugdhulpstelsel uiteindelijk ten goede komt aan alle kinderen in Nederland. Kwaliteit van onderwijs, zorg en preventie draagt immers bij aan de kwaliteit van individueel leven en aan een gezonde maatschappelijke ontwikkeling.

Meer weten? Zie bijlage 3 bij deze nieuwsbrief of de [website van de Schakel-en Adviesraad](#) voor de Jeugd.

Contactgegevens en portefeuilles kerngroep Sectorraad swv vo op een rij

Marieke Dekkers (voorzitter)

Kerngroep en omgeving | Naar inclusiever onderwijs

dekkers@koersvo.nl

Pieter van Dijk

Naar inclusiever onderwijs | Contactpersoon SPO

p.vandijk@pobv.nl

Frans Jordaan

Kerngroep en achterban | Aansluiting onderwijs-jeugd

fjordaan@swvam.nl

Riemer Poortstra

Passend onderwijs breed | Financiën, organisatie en personeel

r.poortstra@swveemland.nl

Myrthe Scheltema de Heere

Aansluiting onderwijs-jeugd | Passend onderwijs breed

m.scheltemadeheere@swvknh.nl

Uitnodiging regiobijeenkomsten herijking sturing funderend onderwijs

Wilt u met OCW praten over dilemma's rondom sturing, zeggenschap, bekostiging of arbeidsvoorwaardenvorming in het funderend onderwijs? En bent u een leraar, onderwijsondersteuner, lid van de (gemeenschappelijk) medezeggenschapsraad, schoolleider, ouder, bestuurder of lid van het interne toezicht? Dan bent u van harte welkom bij een van de regiobijeenkomsten die eind januari 2024 worden georganiseerd in het kader van de herijking van de sturing.

Wat houdt de herijking in?

In de [kabinetsreactie](#) op het Interdepartementaal Beleidsonderzoek "Koersen op kwaliteit en kansengelijkheid" is aangekondigd dat OCW een herijking gaat doen van de sturing in het funderend onderwijs. Binnen deze herijking kijken we naar vragen zoals:

- 1) Vanuit welke sturingsgedachte stuurt OCW het onderwijs aan? Hoe voorschrijvend moet de overheid daarin zijn?
- 2) Wie moet er allemaal binnen de school meebeslissen over de keuzes die worden gemaakt en wat is daarvoor nodig?
- 3) Hoe zorgen we ervoor dat onderwijsgeld goed besteed wordt en dat voor iedereen duidelijk is welke keuze worden gemaakt?
- 4) Wat kunnen we verbeteren aan de manier waarop de arbeidsvoorwaarden nu worden vastgesteld?

Wat houden de regiobijeenkomsten in?

Omdat ervaringen en ideeën vanuit het onderwijsveld hier erg belangrijk bij zijn, organiseert OCW in januari vier bijeenkomsten waarbij wij samen met u van gedachten willen wisselen over deze vragen. Er zullen drie fysieke bijeenkomsten zijn en 1 digitale bijeenkomst. De bijeenkomsten zijn op de volgende data:

25 januari	16:00 – 20:00 in Zwolle, inloop vanaf 15:30 (fysiek)
29 januari	16:00 – 20:00 in Eindhoven, inloop vanaf 15:30 (fysiek)
30 januari	16:00 – 20:00 in Rotterdam, inloop vanaf 15:30 (fysiek)
31 januari	19:00 – 21:00 (digitaal via Teams)

Tijdens de fysieke bijeenkomsten zal er ook een maaltijd verzorgd worden.

OCW hecht grote waarde aan uw input en wil u daarom graag uitnodigen om op 1 van de opgegeven data samen met ons van gedachten te wisselen.

Bent u leraar, onderwijsondersteuner, lid van de (gemeenschappelijk) medezeggenschapsraad, schoolleider, ouder, bestuurder of lid van het interne toezicht? Dan zijn we op zoek naar uw inbreng! Meldt u aan via [deze link](#) en wij hopen u te ontmoeten tijdens een van de bijeenkomsten!

Team 'nieuwkomersonderwijs' bij OCW (volledige tekst)

Sinds februari 2022 is er bij OCW een team nieuwkomersonderwijs ingericht. Dit team valt organisatorisch onder de directie Onderwijspersoneel & Primair Onderwijs (OPO). In het team zitten vijf regiocoördinatoren, twee juristen en beleidsmedewerkers met zowel po, vo, als ook ko-expertise. Voor de doelgroep nieuwkomers met extra ondersteuningsbehoeften wordt nauw samengewerkt met directie KO (kansengelijkheid en onderwijsondersteuning). Verder werkt men samen met MBO, HO&S en interdepartementaal. Het ministerie van Justitie en Veiligheid is coördinerend departement op opvang en verblijf van nieuwkomers (inclusief Oekraïne), het ministerie van Buitenlandse Zaken is coördinerend voor steun, herstel en wederopbouw (inclusief Oekraïne).

De vijf regiocoördinatoren nieuwkomersonderwijs (rc) zijn Marieke Huber (west), Janita Dorland (noord), Eduard Nagel (zuid), Marcel van der Busken (midden) en Marion Hoeberichts (G4). Het centrale aanspreekpunt voor samenwerkingsverbanden om in contact te komen met de eigen regiocoördinator is Marion Hoeberichts (bereikbaar via m.c.m.g.hoeberichts@minocw.nl). Voor beleidsmatige vragen die alle samenwerkingsverbanden betreffen, onderhouden de kerngroep van de Sectorraad swv vo en het bestuur van het Netwerk LPO de contacten met OCW.

Doel/opdracht team

Het team staat voor goed funderend onderwijs voor nieuwkomers waarin zij gelijkwaardige kansen krijgen om hun weg te vinden in het (vervolg)onderwijs en de maatschappij en daarbij zo optimaal mogelijk aan hun toekomst en hun ontwikkeling kunnen werken. Een grote opdracht voor het team is om met de betrokken organisaties, scholen, ouders, leerlingen en gemeenten te komen tot een duurzaam, toekomstbestendig kader voor onderwijs aan nieuwkomers.

Een aantal majeure opgaven voor het team nieuwkomersonderwijs (n.b.: dit is geen uitputtende lijst, maar geeft enig inzicht):

1. Verkenning naar duurzaam, bestendig onderwijs voor nieuwkomers (Kamerbrief begin 2024 verwacht). De regering heeft aan de Tweede Kamer toegezegd om in 2023 te verkennen welke structurele oplossingen met betrekking tot de inrichting van het nieuwkomersonderwijs mogelijk zijn. De ervaringen met de tijdelijke onderwijsvoorzieningen kunnen worden benut voor de beleidsvorming over meer structurele oplossingen en de toekomstige vormgeving van het onderwijs aan nieuwkomers. In dit onderdeel zit ook een stukje herijking van de bekostiging ten behoeve van nieuwkomers.
2. Aanpak onderwijs aan Oekraïense leerplichtige en kwalificatieplichtige ontheemde kinderen en jongeren, inclusief tijdelijke onderwijsvoorzieningen voor ontheemden (volgende Verzamelbrief Oekraïense ontheemden over voortgang volgt begin februari via J&V).
3. "Stelselonderhoud": beleid nieuwkomersvoorzieningen, interdepartementale afstemming, gesprekspartner van organisaties als COA, IND, NIDOS, UNICEF, UNHCR enzovoorts.
4. Meer zicht op (loopbaan van) nieuwkomers en studiesucces: onderzoeksaanpak en samenwerking met lokaal, nationale en internationale onderzoeksprogramma's.
5. Ondersteuning en advisering in het land bij vragen van gemeenten en schoolbesturen, bij ad hoc instroom van nieuwkomers en bij noodoplossingen, zoals tijdelijke onderwijsvoorzieningen en tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen.

Inhoudelijke toelichting op het eerste thema

Fluctuaties in leerlingaantallen zijn inherent aan het nieuwkomersonderwijs: de zogenaamde 'voorspelbare verrassingen'. Wanneer het migratiecijfer stijgt, wordt het aantal leerlingen dat nieuw is in Nederland, en mede daardoor andere onderwijsbehoeften kan hebben, ook groter. Tegelijkertijd kunnen er jaren zijn waarin het aantal nieuwkomersleerlingen lager ligt.

De nieuwkomersvoorzieningen en reguliere en speciale scholen hebben deze fluctuaties de afgelopen jaren vrijwel altijd goed kunnen opvangen, maar dit loopt nu tegen zijn grenzen aan. Ook is het (eerste fase) nieuwkomersonderwijs de afgelopen decennia van onderop ontstaan, maar is dit bijvoorbeeld niet juridisch vastgelegd. De kwaliteit van de voorzieningen staat onder druk: in de afgelopen anderhalf jaar zijn er twee spoedwetten ingevoerd om het nieuwkomersonderwijs en de druk op het reguliere stelsel uitvoerbaar te houden (de wet tijdelijke onderwijsvoorzieningen voor massale toestroom van Oekraïense ontheemden en de wet tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen voor alle nieuwkomers in het onderwijs). De druk op het nieuwkomersonderwijs werkt door in het reguliere onderwijs: leerlingen stromen waarschijnlijk minder goed voorbereid door en kan er sprake zijn van onder advisering. Daarom is OCW nu bezig met een toekomstverkenning. OCW wil met afgevaardigden die werkzaam zijn in en rondom het nieuwkomersonderwijs in het regulier en speciaal onderwijs de contouren vaststellen voor een toekomstbestendig stelsel. Onderdeel is ook een aanpak om te komen tot quick-wins / no regrets.

In het najaar heeft OCW een eerste gespreksronde in de regio's gevoerd. Meerdere samenwerkingsverbanden hebben hieraan deelgenomen. Uit de zes gesprekken met afgevaardigden van schoolbesturen, scholen, gemeenten en samenwerkingsverbanden bleek dat de knelpunten worden herkend en gedeeld.

OCW bereidt een bredere dialoogronde voor. Deze staat voor het voorjaar gepland. Dan wil OCW met meer mensen in gesprek over de vragen die zijn opgehaald en over de contouren van scenario's die men voor de toekomst voor zich ziet. Voor de zomer 2024 moeten deze scenario's in grote lijnen kunnen worden geschetst, inclusief een plan voor de uitwerking.

Beleidsmakers en beslissers van nu: zet alle beleid in kinderschoenen

Kinderen en jongeren hebben in Nederland het recht om fijn op te groeien. De Hervormingsagenda Jeugd is op de beleidsterreinen inclusief en passend onderwijs en jeugdhulp een belangrijk instrument en biedt jongeren en hun ouders/opvoeders, professionals, aanbieders, gemeenten en Rijksoverheid houvast om de praktijk te verbeteren. De Schakel- en Adviesraad voor de Jeugd (SAR)¹ is optimistisch en hoopvol maar zien tegelijkertijd dat koersvastheid nodig is en het stellen van afwegingsvragen doorslaggevend.

Geef het werkveld vertrouwen

Zie dat we werkende weg bezig zijn, dat niet alles in een keer goed gaat. We leren en verbeteren iedere dag. Aan iedereen die ideeën onderwijs en jeugdhulp wil omzetten naar beleid, geven wij vier afwegingsvragen mee. Of het nu een beleidsvoornemen, beleidsplan of coalitieakkoord betreft. Op landelijk, (boven)regionaal of lokaal niveau en niet beperkt tot alleen tot het jeugd- en onderwijsbeleid. Het adagium is 'Youth in All Policies'. Bedenk vooraf bij het vormen van nieuw beleid, juist ook bij aanpalende beleidsterreinen: wat zijn de effecten op de jeugd? Daarom het verzoek aan beleidsmakers en beslissers van nu: zet koersvast alle beleid in kinderschoenen. Weeg de beleidsvoornemens over onderwijs, jeugdhulp en preventie af aan de hand van vier afwegingsvragen: *Is het voornemen doelgericht, doordacht, duurzaam en doorleefd?* Zorg dat het beleid bijdraagt aan zinvolle voorwaarden voor de voortdurende ontwikkeling van initiatieven die gericht zijn op het uiteindelijke doel, namelijk dat alle kinderen en jongeren in Nederland fijn kunnen opgroeien.

Vraag 1: Is het beleidsvoornemen doelgericht?

Hoe is het doel van het beleidsvoornemen geformuleerd? Hoe draagt het beoogde doel van het beleidsvoornemen bij aan het leren van wat beter kan in onderwijs en jeugdhulp? Formuleer het doel in termen van wat we voor kinderen, jongeren, gezinnen of de samenleving als geheel willen bereiken. Doelen geformuleerd in systeemtermen zijn vaak abstract, blijven vrijblijvend en bieden te weinig richting voor betrokkenen. Beleidsdoelen uitgedrukt in heldere ambities voor kinderen, gezinnen en samenleving dragen bij aan systematische ontwikkelstappen, zeker wanneer ze gepaard gaan met ruimte en aandacht voor evaluatie, leren en inbedding de praktijk. Beleid kan niet alles oplossen, maar professionele ontwikkelingen kunnen met beleid worden ondersteund en verder gebracht.

Vraag 2: Is het beleidsvoornemen doordacht?

Aan welk issue moet dit beleid bijdragen? Heeft dit voornemen nu prioriteit in het verbeteren van onderwijs en jeugdhulp voor kinderen, jongeren en ouders? Hoe wordt de kern van het probleem ontrafeld? Wat weten we al over de kern van het probleem? Welke factoren spelen allemaal een rol? Wat hebben we al eerder gedaan? De antwoorden op deze vragen dragen eraan bij dat we voort kunnen bouwen op bestaande kennis over wat wel en niet werkt. Kennis die een combinatie is van wetenschappelijke kennis, kennis van professionals in de dagelijkse praktijk en van kinderen, jongeren en gezinnen zelf. Het is niet nodig en het is schadelijk om steeds het wiel uit te vinden met 'nieuwe' ideeën die vaak al eens eerder geprobeerd blijken te zijn.

¹ De SAR – Schakel- en Adviesraad voor Jeugd - is een bijzonder divers samengestelde groep van hoogleraren en andere inhoudelijke experts op het gebied van jeugdhulp, onderwijs en opleidingen. Samen met de bovenregionale expertisenetwerken en regionale expertteams maken wij ons hard om praktijk, wetenschappelijke kennis en beleid veel beter met elkaar te verbinden om reeds ingezette, inhoudelijke ontwikkeling binnen jeugdhulp en onderwijs verder te brengen.

Vraag 3: Is het beleidsvoornemen duurzaam?

Geeft het beleidsvoornemen ruimte voor ontwikkeling en implementatie met impact op de op lange termijn? Wordt er binnen het beleidsvoornemen vertrouwen gegeven om langere tijd te werken richting het doel? Uit beschikbare kennis over complexe transformatieprocessen weten we hoe belangrijk het is koersgerichtheid en vertrouwen in het gekozen beleidsdoel te combineren met ruimte voor flexibiliteit. De route naar het lange termijn doel is van tevoren niet te voorspellen. Om deze weg zorgvuldig af te leggen is het nodig om tijd te nemen en ruimte te krijgen. Dat gaat het beste stapsgewijs, door te plannen, te evalueren, te leren en bij te stellen.

Vraag 4: Is het beleidsvoornemen doorleefd?

Wordt het doel van dit beleidsvoornemen ondersteund door ervaringskennis en gedragen door kinderen, jongeren, ouders en professionals en heeft het voldoende draagvlak in de samenleving? Is juist dit beleidsvoornemen wat ouders en kinderen willen? Strookt het met de ambities van professionals, onderzoekers en opleiders? Zijn zij geïnvolveerd? Hoe landt dit beleidsvoornemen in de praktijk? Hoe draagt dit beleidsvoornemen bij aan verhoging van de kwaliteit van het leven van kinderen, jongeren en ouders? Zijn er negatieve bijeffecten van het beleid te verwachten? Hoe wordt daarop gemonitord en is er vervolgens ruimte om aan te passen?

Kwaliteit van onderwijs en zorg en preventie draagt bij aan de kwaliteit van individueel leven en aan een gezonde maatschappelijke ontwikkeling. Door kwaliteit centraal te stellen en te beoordelen vanuit ervaringen, kennis en expertise van ouders, naasten, kinderen, professionals en onderzoekers kunnen beleidsvoornemens ondersteunend zijn aan wat in de praktijk daadwerkelijk kan worden uitgevoerd en wat kinderen, ouders en de samenleving echt helpt.

Houd koers

Wetenschappelijke kennis en praktijkervaringen kunnen onverwachte resultaten laten zien ten opzichte van (soms breed gedragen) gevoelens en meningen. Juist deze soms contra-intuïtieve maar wel gefundeerde kennis heeft tijd en ruimte nodig om in beleid en praktijk te landen. Dit vereist concrete doelen op lange en korte termijn, ondersteuning met de juiste middelen om deze doelen te bereiken, en didactiek om al doende te leren wat beter kan. Met de Hervormingsagenda is een belangrijke stap gezet om die ruimte te maken. Houd deze koers vast.

Leden van de Schakel-en Adviesraad voor de Jeugd zijn:

Leonieke Boendermaker, bijzonder hoogleraar implementatievraagstukken jeugdzorg, UvA/HvA; Peter Dijkshoorn, landelijk ambassadeur lerend jeugdhulpstelsel;

Anne-Laura van Harmelen, hoogleraar brein, veiligheid en sociale veerkracht, Universiteit Leiden;

Marloes Kleinjan, hoogleraar Youth Mental Health Promotion, Trimbos/UU;

Ramon Lindauer, hoogleraar kinder- en jeugdpsychiatrie, trauma- en stressorgerelateerde stoornissen, UMC-UvA;

Xavier Moonen (voorzitter), bijzonder hoogleraar kennisontwikkeling LVB, UvA;

Eva Mulder, bijzonder hoogleraar intensieve pedagogische ondersteuning van gezinnen, UvA/NJi;

Bram Orobio de Castro, hoogleraar orthopedagogiek: ontwikkelings- en opvoedingsproblemen, UvA/UU;

Marc Vermeulen, hoogleraar sociologie (publieke strategie, innovatie & governance), TIAS;

Benito Walker, student bestuurskunde, zet zich in voor betere jeugdzorg.